СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 8. Джерзи Ситі, Н. Дж., понеділок, 12. січня 1931. VOL. XXXIX. No. 8. Jersey City, N. J., Monday, January 12, 1931. THREE CENTS.

ПО ТРАДИЦІЇ РІЗДВЯНА КОЛЯДА - РІДНІЙ ШКОЛІ

ФІШ ДОМАГАЄТЬСЯ ДЕПОРТАЦІЇ КОМУНІСТІВ

КРИТИКУЄ РІВНОЖ І КАПІТАЛІСТИЧНУ СИСТЕМУ.

НЮ ЙОРК. — В Карнеґі Гол відбулося протикомуністичне віче, в котрім взяло участь яких 2,000 осіб. Були це головно репрезентанти ріжних патріотичних американських орґанізацій, які домагаються припинення большевицької пропаґанди в Америці. Головним референтом був конґресмен Гемилтон Фіш мол.

Фіш заявив, що конґресовий комітет, який розсліджує комуністичну пропаґанду в Америці, буде домагатися в конґресі загострення іміґраційних законів щодо недопущення комуністів до Злучених Держав і побільшення круга діяльности розвідчого бюра департаменту справедливости, щоби бути завжди в курсі революційної комуністичної пропаґанди й діяльности в Америці.

Віче ухвалило рівнож ріжні резолюції, якими домагається слідства над комуністичною діяльністю в Америці, недопущення совітських товарів до Америки і позбавлення права комуністичної партії орґанізуватися на так довго, поки вона не перестане проповідати потребу насильного державного перевороту в Америці. На вічу ухвалено ще резолюцію проти дипльоматичного визнання совітів.

Критикуючи совіти, конґресмен Фіш критикував у рівній мірі й капіталізм. Він заявив, що він вірить у капіталістичну систему й приватну ініціятиву, але разом з тим ствердив, що капіталізм допускається великих надужить. Тому годі вести боротьбу з комунізмом, коли не переведеться реформи капіталістичної системи. Найбільшу вагу клав Фіш на такі реформи: усунення діточої праці, коротші години праці, забезпечення на старість, кращі асекураційні умови і ліпший відпочинок у літі.

НЕВІЛЬНИЦТВО В ЛІБЕРІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Американський уряд домагається від Ліберії цілковитої ліквідації невільництва і силуваної праці. Ліберія повідомила, що вже поробленo формальні кроки в справі усунення невільництва. Та це не задоволило вашинґтонського уряду.

НА КУБІ НЕСПОКІЙ.

ГАВАНА. — Президент Мачадо припинив на неозначений час видавання всіх часописів, друкованих еспанською мовою, й одного — анґлійською. В той спосіб не хоче президент допустити до поширення відомостей про революційний рух на острові.

ФОРД ПОКЛИЧЕ БІЛЬШЕ РОБІТНИКІВ.

ДІТРОЙТ. — Подають, що з понеділком фабрики Форда приймуть 50 до 60 тисяч нових робітників.

ПАПСЬКУ ЕНЦИКЛІКУ КРИТИКУЮТЬ НА РІЖНІ ЛАДИ.

НЮ ЙОРК. — Папська енцикліка в справі супружа, розводів і контролі народин була всюди предметом широких дискусій. Від висказання своїх опіній здержалися тільки католицькі достойники і Жиди.

Анґлійський письменник Ґілберт К. Честертон боронить папську енцикліку і каже, що папа хотів дати відповідь на те, чи краще жити в сексуальнім хаосі чи в згоді з приписами церкви. Честертон каже, що боротьба між двома полами є випливом непридержування католицької моралі.

Д-р Еліот Ґвайт, голова комітету промовців „Ню Йорк Чорчмен Асосіейшен", каже, що папська енцикліка є анодиктична: або треба її в цілости приняти, або відкинути. Він каже, що та енцикліка викличе в католицькій церкві велику опозицію, бо люде не стерплять, щоби церковна ерархія вмішувалася в такі інтимні справи, як контроля народин.

Миссис Ф. Робертсон Джонс, президентка „Амерікен Бирт Контрол Ліґ", каже, що католицька церква, заявляючися проти контролі народин, є проти соціяльного поступу, бо вона дозволяє, щоби люди мали кождого року по дитині, не глядячи, на те, чи родичі можуть ті діти вигодувати, або чи ті діти не будуть каліками на ціле життя, ідіотами і т. п.

Д-р Айра С. Вайл каже, що коли контроля народин є проти природи, то й целібат є рівнож проти природи.

Джан Гейнес Голмс, проповідник „Комюнити Чорч", каже, що папська енцикліка іґнорує ввесь науковий поступ за останні 1,000 літ і є твором 10 століття про проблеми 20 віку. Він каже, що папа глядить на супруже з мітольоґічного боку, на розводи з забобонного, а на контролю народин з біґотського.

МАНІТОБСЬКІ ФАРМЕРИ ПАЛЯТЬ ЯЧМЕНЕМ ЗАМІСЦЬ УГЛЯМ.

З Роланд, Ман., повідомляють, що фармери з цієї округи почали вживати до палива ячменю. Вони обчислили, що таке паливо винесе їх дешевше ніж опалювання дровами чи вуглям. Вправді ячмінь не задержує вогню через цілу ніч, однак є дуже добрим паливом на день. Один бушель ячменю вистарчить, щоб огрівати просторий фармерський будинок цілий день.

ЦІКАВИЙ ВИПАДОК У МЕДИЦИНІ.

Недавно захоріла в Празі 7-літна дівчинка на запалення сліпої кишки. Не було би при цім нічого надзвичайного, колиб те запалення не було по лівій стороні. Та лікарка, д-р Штястна, обяснила, що тут розходиться про сітус інверсус: мала дівчинка мала вже з уродження всі внутрішні орґани на противній стороні. Серце на правім боці замісць на лівім, а так само селезінка, печінка й сліпа кишка. Мимо цеї ненормальности почуваються такі люде добре, звичайно вони навіть нічого про це не знають. Операція, яку переведено у відділі професора Шпрінґера, потвердила лікарську діяґнозу. У продовженню сліпої кишки, яке було запалене, знайдено ще й кольонію галапасів-черваків. Дуже можливо, що ці черваки співвинні у запаленню сліпої кишки.

ДУХ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

У відділах червоної армії на Україні було кілька випадків бунту. В Кременчуці вояки вийшли з касарень і пішли походом по вулицях з окликами проти радвлади. В Умані новобранці вбили комісаря свого полку. В Києві викрито військову контрреволюційну орґанізацію, яка приготовлювала бунт. Командант военної округи, Якір, видав наказ розвязати кілька полків.

ЗА ДЕЗЕРЦІЮ.

Владислав Дурка, вояк познанського полку стрільців, не любив військової служби і здезертирував з полку та втік до Німеччини. Але згодом затужив за родиною і, бажаючи відвідати її, переходив нелеґально кордон. Польська сторожа його арештувала, а військовий суд у Познані засудив Дурку за дезерцію на 4 роки вязниці і втрату горожанських прав [illegible]

НОВІ ЗНАХІДКИ В ПОМПЕЯХ.

При копанні ровів здовж вулиці Абунданчія в Помпеях викопано підземні келії, де знайдено багато золотої і срібної монети з часів римського царства та республики, знайдено там також золоті нараменники, жіночі прикраси, тарілки, ложки та багато цікавих виробів грецьких та римських мистців. Розкопками в Помпеях заопікувався професор Маюрі, директор інституту розкопок.

ВУЛИЧНІ БОЇ В МІСТАХ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

Моряки кораблів, що приходять до Констанци (Румунія) з совітських портів, оповідають, що в Одесі, Новоросійську, Миколаєві, Батумі і Севастополю повстали війська й населення; забарикадувалися й ведуть завзяту боротьбу з відділами ДПУ, які надіслано для здавлення повстань. Подають також, що моряки большевицьких панцирників на Чорному морю, „Парижська Комуна" і „Профінтерн", збунтувалися й виїхали на чисте море. Вони держаться далеко від берега, щоби їх не досягнули прибережні батерії.

Лондонська ґазета „Дейлі Телеґраф" опублікувала заяву одного інжиніра, котрий щойно вернувся з Совітської Росії. Цей інжинір розказує, що він особисто був свідком вуличних боїв між двома баталіонами червоної піхоти і сильними відділами чекістів із ДПУ. Відділам ДПУ вдалось окружити обидва баталіони й вистріляти їх майже до одного. Розстріляно поверх 1,000 вояків, а решту арештовано. Той самий інжинір оповідає, що він сам, ідучи вечером до опери, бачив в побічних улицях трупів, яких ще не встигли забрати.

На останніх сторінках „Правди" й „Ізвестій" є в чорних рамцях оголошено про трагічну смерть 4 комуністів в ночі 21. листопада. Саме тоді відбулося повстання.

ФАЛЬШІВНИКИ ГРОШЕЙ У ЧЕРНІВЦЯХ.

Один селянин продав одній пані сметану й приняв від неї 100 левів в однім банкноті й здав їй 90 левів. Ідучи до дому, оглянув він ще раз банкнот і запримітив, що він однаковий з обидвох боків. Тоді завернувся він з Білої до Чернівців і зголосив випадок поліції. Поліція заарештувала Мих. Ґуцула й Домініку Цурковську, яка вбила свого часу судового радника Цурковського. По тім кримінальнім вчинку інтерновано її в лічниці умовохорих, а перед якимсь часом звільнено звідти. Тоді скомпанiювалася вона з Ґуцулом і почала з ним фабрикацію грошей. В їх помешканню знайшли хемікалії й один фальшивий банкнот. Ґуцул заявив, що він був тепер щойно на початку фабрикації.

З УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Тижневик „Рідний Край", що виходив досі під редакцією д-ра Льва Когута в Чернівцях, з днем 1. грудня ц. р. перестав виходити й обеднався зі щоденником „Час", який редаґуватимуть спільно обидві редакції. Відповідальним редактором „Часу" є Ю. Сербинюк. Кожне четвергове число „Часу" є посвячене чисто селянським справам (т. зв. селянське число). „Час" є редаґований в національному дусі і в останньому часі приносив багато інформацій про події на українських землях під Польщею.

КОЛЄКТИВІЗАЦІЯ.

В селі Шмолковинцях на Радянській Білорусі селянин Ґубарев, діставши наказ віддати ввесь свій маєток місцевій комуні, підпалив свою хату, з розпуки застрілив жінку і дітей та комісаря, а потім сам втопився в керниці. Кілька днів передтим він говорив сусідам, що волить умерти ніж жити в комуні, де селяни працюють на те, щоби з їхньої праці жили комуністи, а самі голодують і терплять насилля комісарів.

ЯК ЖИВ ШТРЕЗЕМАН.

У Ляйпціґу вийшла книжка Антоніни Валентін про життя і діяльність великого німецького державного мужа, Штреземана. Авторка книжки малює Штреземана як людину надлюдської працездатности, людину, для якої не істнувало особисте життя, тільки життя для суспільности Ввесь час він повнячував політичній праці, а родині тільки короткі хвилини спочинку, та і тоді він був опанований думками про дальшу працю, а навіть на перервах в театрі Шреземан полагоджував телефонічно ріжні громадські справи.

ПЕС УБИЙНИКОМ СВОГО ПАНА.

Один паризький тайний аґент виявив загадочну смерть банкира Альфреда Мамфорда, якого знайшли мертвого в ліжку. Лікарі ствердили в мертвого отроєння аршеником. Слідство виявило, що померший хорував від якогось часу і лікар записав йому піґулки аршенику, яких мав зажити хорий по дві на день. Пуделко з піґулками зникло нагло з кімнати хорого, а в останках іди знайдено велику скількість аршенику. Тому, що в хорого не був ніхто більше крім господині, то падало на неї підозріння, що вона вкинула аршеник до страви й спричинила смерть банкира. При дальших пошукуваннях найшов детектив в огороді, що належав до вілі банкира; неживого песика, який був нерозлучним приятелем помершого. Коло нього лежало порожне пуделко від аршеникових піґулок. Аналіза ствердила, що й пес загинув від аршенику. Тому, що господиня банкира Мамфорда, стара й довголітна служниця, доказала свою невинність, то детектив виснив таємницю і найшов правдивого вбийника банкира. Перед обідом стягнув пес пуделко з піґулками, щоби ним побавитися. З пуделком в устах увійшов він правдоподібно до кухні і скочив крізь вікно в город. У вікні стояла посуда з приготовленою для хорого стравою. Правдоподібно впала більша частина піґульок у посудину. Піґулки розпустилися й зникли у страві. Господиня не запримітила цього й подала страву. Підчас забави пілкнув і пес кілька таких піґулок і загинув також. Цю теорію скріпив факт, що від вікна до місця, де лежав пес, знайдено кілька піґулок.

ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ЗВІРСТВ І ПОГРОМІВ У ГАЛИЧИНІ

МІНІСТЕР СКЛАДКОВСЬКИЙ ВІДПОВІДАЄ НА ІНТЕРПЕЛЯЦІЮ УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Міністер справ внутрішніх, ґенерал Складковський, заявив на засіданню буджетової комісії польського сойму, що в Галичині арештовано більше ніж 1,100 Українців. Серед арештованих знаходяться селяни, учні ріжних шкіл, інтеліґенція та священики. Ці арешти були переведені в звязку з революційними непорядками в Галичині.

Далі міністер говорить, що для привернення спокою й ладу в Галичині туди були післані війська та спеціяльні відділи поліції й жандармерії. Він говорить, що українські революціонери палили господарства польських селян, а також тероризували мирне польське населення Галичини.

Польські жовніри, поліція та жандармерія, які були післані в неспокійні райони Галичини, перевели ревізію по селах і, шукаючи зброї, розшивали стріхи та ламали підлоги в українських хатах. В деяких випадках молоді Українці були трактовані жорстоко, але міністер запевняє, що буде призначене слідство й винуваті в жорстокостях будуть покарані.

Протест Українського Національного Обєднання (мабуть УНДО — Ред.), висланий до Ліґи Націй 8. листопада, вказує, що тисячі Українців умирають від побоїв, які дістали від польської поліції, жандармів та війська. Там же говориться, що на протязі кількох тижнів багато українських хат знищено в 700 українських селах і що зруйновані й бездомні селяни тепер випрошують милостині на всіх шляхах Галичини.

ПОЛЬЩА ПІДДЕРЖУЄ МОСКВОФІЛІВ.

КРАКІВ (Польща). — Місцева польська ґазета „Час" в статті Бохенського обговорює серіозність української справи в Польщі. Бохенський говорить, що Поляки не можуть заперечувати українського питання й легковажити його, бо воно занадто поважне. Він говорить, що польська статистика подає, що в 1928 році на терені Польщі виходило 87 українських періодичних видань. Крім того Українці мають 2,500 своїх кооператив по селах, 3,000 читалень і бібліотек „Просвіти", 1,900 студентів вчаться в польських університетах, а багато є таких, що студіюють по високих школах за кордоном, особливо в Празі й Подєбрадах.

Найсильніщою українською партією він називає УНДО, яка стоїть на протипольському й протимосковському становищі. Ця партія бореться з партією старорусинів і сельробом, котрий має чисто комуністичну програму. З тактичних оглядів обидві ці партії були толеровані, а навіть піддержувані польськими властями проти УНДО.

СУДЯТЬ БУВШОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОСЛА.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — 17. грудня розпочалася в Самборі судова розправа над бувшим українським послом до польського сойму, д-ром Іваном Блажкевичем. Це був перший політичний процес у Польщі проти бувшого українського посла.

Обвинувачено д-ра Блажкевича в державній зраді й у виступах, ворожих до сучасного державного ладу в Польщі. Зокрема обвинувачено його за те, що він публично похваляв убивство прокуратора Собінського.

Як односторонно вівся суд, можна бачити хочби з того, що серед присяглих було 2 Жидів і 2 Українців, яких прокуратор вилучив. Тому лава присяглих складалася виключно з Поляків. Д-р І. Блажкевич у свому свідченню відкидав усі виставлені проти нього обвинувачення й дав пояснення, що він поступав у своїй діяльности відповідно до права й обовязку соймового посла.

Після переслухання свідків з польської сторони й промов оборонців та прокуратора лава присяглих, 18. грудня, відкинула обвинувачення д-ра Блажкевича в державній зраді, а признала вину у ворожих виступах проти спокою й ладу в державі. Суд приділив йому найвищу міру кари й засудив на 6 місяців до вязниці з відрахуванням з цього 2 місяців, які бувший посол відсидів у слідчих арештах. Відбування кари відсувається на 5 років.

ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ ВЕЛИКОГО ЛОКАВТУ.

МАНЧЕСТЕР (Англія). — Непорозуміння між ткачами та властителями ткалень поставило під загрозу видалення з робіт 500,000 ткачів. Уряд і юнія роблять усі старання, щоби не допустити до нового величезного збільшення кадр безробітних.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Pos' Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідае.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИМУШЕНИЙ ПРОТЕСТ — БЕЗ ВАРТОСТИ

Українська іміґрація в Америці, як і всі інші українські іміґрації вивязалися солідно й достойно зі свого протесту проти польських звірств у Галичині. Запротестували громади, орґанізації й церкви. Не було тільки протесту з боку української греко-католицької дієцезії й її епископа д-ра Богачевського, ні не було ніякого зарядження в справі осібних прошень, себто молитви за скатованих наших братів.

На це ми вже звертали увагу, сповняючи свій горожанський обовязок, а тепер одержуємо письмо від одного з українських греко-католицьких священиків, котрий просить нас в імени церковного комітету своєї громади і в імени своїм ще раз піднести ту справу. Згаданий священик покликується на старокраєвих епископів і на канадійського українського греко-католицького епископа, які запротестували проти польських катовань відповідними меморіялами до папи, пастирським письмом, а рівнож і зарядженням додавання кождої неділі у Службі Божій осібних прошень аж до часу поліпшення відносин на українських землях під Польщею.

Згаданий священик пише далі, що церковний комітет його громади хоче вислати до Ординаріяту письмо й просити, щоби під протипольським протестом, який повинен бути висланий від епископа і дієцезії, був поміщений підпис їхньої церковної громади і їх священика. Разом з тим цей комітет просить проголосити в „Свободі", щоби всі інші українські греко-католицькі церковні громади пішли цею самою дорогою й у той спосіб спонукали епископа Богачевського до формального й фактичного протесту проти польських знущань над українським народом і українським котолицьким священством.

Ми розуміємо добру інтенцію громади. Та, на нашу думку, така акція нам нічого не поможе, а навпаки, може ще пошкодити. Бо Польща готова використати це на те, щоби показати світови, що протипольські протести є вимушені. Річ ясна, що це було обовязком еп. Богачевського й Ординаріяту знайти певну форму, для протесту проти насильства польської влади над українським народом, українською церквою і над українськими епископами й українським священством. Це повинно було статися. Це повинен був епископ Богачевський зробити бодай по повороті з Бразилії. А коли він того не зробив, то не змушуймо його до того протесту, як ми не змушували нікого, бо всі ми протестували по добрій волі й з переконання, як пристало на свідомих і карних громадян і добрих людей.

ПРИЄДНУЙТЕ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗА.

На підставі ухвали екзекутивного комітету У. Н. Союза з дня 25. жовтня 1930 р., отсим проголошується

ВЕЛИКУ ТРИМІСЯЧНУ КАМПАНІЮ ОРҐАНІЗУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

В ЛИСТОПАДІ І ГРУДНІ 1930 РОКУ І В СІЧНІ 1931 РОКУ.

Приєднуйте дітей до своєї рідної організації. Підготовляйте своїх наслідників. Будуйте свою орґанізацію на користь і славу собі та свому поколінню. Скріпляйте свою національну твердиню, У. Н. Союз в Америці, на пожиток і славу свому поневоленому Народови.

В ріднім нашім краю вороги нищать наші національні і культурні здобутки. Браття й Сестри наші, хоч знаходяться в крайній нужді і розпуці, не піддаються, але знищене відбудовують. Тому й нам, хоч пригнобленим навислими хмарами економічної крізи і страхіттям безробіття, не слід піддаватися, тимбільше, що тут не про відбудову, а лиш про розбудову свого національно-культурного здобутку розходиться.

Покажім, кому слід, що свідомість національна і культура наша сильніші ніж брутальна сила наших ворогів, та що ми сильно зорґанізовані не лиш по їх „кресах", але по цілому світі і тому скорше чи пізніше належне собі місце між культурними народами мусимо здобути.

Хай по тримісячній отсій кампанії не лишиться ніодна українська дитина в Злучених Державах, котра до цеї орґанізації не належалаб і не ступалаб слідами батьків у розбудові цеї твердині в дальшу користь собі і свому поколінню, на глум ворогам, а на славу Україні!

МИКОЛА МУРАШКО, гол. предс.;
ІВАН КАШТАНЮК, гол. рек. секр.

THE UKRAINIANS IN POLAND

M. P.s' Petition to League.

MR. HENDERSON ASKED TO TAKE ACTION.

Nearly sixty Labour and two Liberal M. P.s have signed a petition which they ask Sir Eric Drummond, the Secretary General, to lay before the League of Nations on behalf of the Ukrainian minority in Poland, alleging infractions, and the threat of further infractions, of the treaty signed between Poland and the Associated and Allied Powers on June 29, 1919, and placed under the guarantee of the League of Nations. They ask that the League Council should call a committee to consider the position and for an impartial inquiry into the facts.

With the petition the signatories sign a statement on the Polish elections and the Ukrainian minorities in Poland, to be presented to the Foreign Secretary, Mr. Arthur Henderson. This registers a protest against "the undemocratic methods employed by the Polish Government in the recent elections, both for the Polish Sejm and for the Silesian Diet. Whilst admitting that the elections are an internal matter, we are asking you to use your influence through diplomatic and other channels in the direction of democratic Government and an immediate release of political prisoners."

The statement asks Mr. Henderson to raise the question of the treatment of the Ukrainian minorities before and during the elections with the League of Nations, and "with regard to the terrorism which is reported to have taken place on the German-Polish Frontier" requests him to ask both parties to refer their differences to a conciliation Commission allowed by the Locarno Treaties.

(*The Manchester Guardian*, Wednesday, December 17, 1930).

The petition of the Members of the British Parliament says:

PETITION ON BEHALF OF THE UKRAINIAN MINORITY IN POLAND.

To Sir Eric Drummond,
Secretary-General
of the League of Nations,
Geneva.

Sir:—

We, the undersigned members of the British Parliament beg you to lay before the Council of the League of Nations the following petition regarding infractions, and a serious threat of further infractions of the Treaty signed between Poland and the Associated and Allied Powers on June 29th, 1919 and placed under the guarantee of the League of Nations.

In view of the urgency of the situation, we suggest that a Committee of Three be called immediately in accordance with the Third Resolution adopted by the Council of the League of Nations at the 51st Session, to consider the substance of this petition.

Further, we urge you to ask for an impartial enquiry into the facts.

RECENT EVENTS:

With special reference to the recent outbreak in Eastern Galicia, we recognise the right and necessity of the Polish Government to maintain order within its frontiers, but we would draw attention to the fact that, according to evidence which seems to us unimpeachable, punitive expeditions have been sent into at least 700 villages, against a majority of which no terroristic or unconstitutional action has been alleged; that hundreds of men, women, and children have been flogged, some of the floggings being so severe that the victims were prostrate for weeks afterwards; some of them were ruined for life, and some of them were killed; thousands of people have been imprisoned; and that many libraries, clubs, and co-operative stores have been sacked and destroyed. The 14th Cavalry Regiment, in particular, seems to have been turned loose in the villages, flogging peasants indiscriminately.

These actions against the Ukrainian Minorities appear to constitute a violation of Article I, which lays down that 'Poland undertakes to assure full and complete protection of life and liberty to all inhabitants of Poland without distinction of birth, nationality, language, race, or religion.' Evidence of these actions could be submitted, if necessary, in the form of a supplementary petition.

CITIZENSHIP:

During the recent elections, Ukrainians were terrorised not to attempt to vote. In Lwow (Lemberg) is has been stated that practically all the Ukrainians have been deprived of their vote, as they were told to bring documents, including birth certificates and identity papers, to a special Commission to prove that they were citizens. That Commission worked one hour a day for three days to deal which 18,000 people, so that hardly anybody succeeded in registering their claim. In many cases they were unable to produce documents of any kind, owing to the devastation caused by the war.

This action appears to constitute a violation of article 7, which lays down that "All Polish nationals shall be equal before the law, and shall enjoy the same civil and political rights without distinction as to race, language, or religion."

EDUCATION:

In 1920 there were 3,662 Ukrainian schools in the Ukraine. On December 1st, 1925, according to official statistics of the Minister of Education, there were 1,055 State Schools and 19 private schools. This means that between 1920 and 1925 the Ukrainians lost 2,607 Ukrainian Schools.

The total elementary schools in the Ukraine on December 1st, 1925, was 28,336; of this 22,996 (84%) were purely Polish; 2,257 (8.3%) were bi-lingual and 2,083 (7.6%) had other languages. In 1927—28 there existed only 771 Ukrainian schools. Out of 1,000 Ukrainian schools 71 children attend Ukrainian schools, and 929 attend Polish or bi-lingual schools.

These and many other available facts appear to constitute a violation or Article 8 which lays down: "In particular, they shall have an equal right to establish, manage and control at their own expense... schools and other edrucational establishments with the right to use their own language..."

COLONISATION:

It has been stated that 200,000 hectares of arable land in Eastern Galicia, and the same area in Volhynia and Polesia have been distributed to Polish Colonists. As the local Ukrainian peasantry has seldom more than ½ to 1½ hectares, rural over-population being admittedly a very serious problem in these areas, this Colonisation of Poles is sertainly inequitable. There are in existence 3,000 Agricultural Associations in the Ukrainian district, and whilst Polish Agricultural Associations received 79,000,000 zloty this year, as subsidy from the Polish Government, the Ukrainian Societies received nothing at all.

These things appear to constitute violation of that provision in article 8 of the Treaty signed by Poland which lays down that "Polish nationals who belong to racial, religious or linguistic minorities shall enjoy the same treatment and security in law and in fact as the other Polish nationals."

We trust that this petition on behalf of the Ukrainian Minority in Poland will receive the full consideration of the League of Nations which is the legal guardian of Minorities, and the only existing machinery for the carring out of Minority Treaties.

SIGNED:

John Arnott	P. C. Hoffman
Walter Ayles	Jack Mills
James Barr	Ralph Morley
G. Benson	H. B. Morgan
J. W. Bowen	G. Muff
A. Fenner Brockway	H. T. Muggeridge
C. Brown	G. H. Oliver
A. G. Cameron	W. Paling
William Carter	M. Philips Price
G. Dagger	Ben Riley
Rhys Davies	F. F. Riley
F. W. Lindley	Daniel Hopkin
Fred Longden	J. F. Horrabin
Gordon Macdonald	J. H. Hudson
Cecil Malone	F. Llewellyn-Jones
S. Markham	J. M. Kenworthy
S. March	J. Kinley
James Marley	Arthur Law
F. Marshall	Will Lawther
Geo. Mathers	Jennie Lee
James Maxton	Wm. Lewis
Charles Dundan	Arthur Shepherd
Robert Forgan	Bennie Smith
Peter Freeman	J. Toole
A. G. Gossling	James Welsh
Duncan Graham	Wilfred Wellock
H. Graham-White	Wilfred Whiteley
D. R. Grenfell	Ellen Wilkinson
T. Griffiths	R. S. Young
Somerville Hastings	W. G. Cove
W. Hirst	W. J. Brown
	A. W. Haycock

STATEMENT ON THE POLISH ELECTIONS AND THE UKRAINIAN MINORITIES IN POLAND,

presented to the Foreign Secretary Mr. Arthur Henderson M. P., says:

We, Members of the British House of Commons register our protest against the undemocratic methods employed by the Polish Government in the recent elections, both for the Polish Sejm and for the Silesian Diet. The arrest of Socialist and other Opposition M. P.s have made the elections a farce, and have given the Government a false majority which will enable it to revise the Constitution in such a way that the people are deprived of their rights and a regime of dictatorship is made possible. Such a military dictatorship may force any political Opossition to resort to methods of terrorism.

Whilst admitting that the elections are an internal matter, we are asking you to use your influence through diplomatic and other channels in the direction of democratic Government and an immediate release of political prisoners.

With regard to the treatment of the Ukrainian Minorities before and during the elections; this is a matter in which the British Government has a direct responsibility by virtue of its signature to the Minorities Treaties. The atrocities committed by the Polish against the Ukrainian Minorities is a direct violation of these Treaties, and we call upon you to honour your signature by raising this question with the League of Nations as allowed for by Article 12 of the Minorities Treaties. Further, we ask you to pay attention to and support any responsible petition on behalf of the Ukrainian Minorities.

With regard to the terrorism which is reported to have taken place on the German-Polish Frontier; this is again a matter of direct interest to the British Government which is a signatory to the Minorities Treaties guaranteeing the rights of the German Minority. We ask you to consider how far this trouble is due to the failure of relevant Minority Treaties and whether, if it is a matter of a Minority, to consider and support any German petition, and whether if it is a wider political question to remember that it concerns this country by virtue of our signature to the Locarno Treaties. We request you to ask both parties to refer their differences to a conciliation Commission allowed by the Locarno Treaties.

We make this demand believing that the causes of Minorities and Democracy are of deep concern to the peace of the world.

ГОЛОСИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

THE CASE AGAINST POLAND

Ukrainians Who May Forgive But Can't Forget Believe No International Commission Can Wipe Out the Bloodstains of Polish Oppression

HISTORICAL FACTS

Editor of The Record:

Sir:—There is a tendency prevailing in the letters written by your Polish readers to give only Poland the credit of defeating Bolsheviks and to mark Ukrainians as Bolsheviki themselves. It is contrary to the truth. I was an officer in the Ukrainian army, 1918-1919, and repudiating any such Polish statements I offer these historical facts as evidence:

After the collapse of the Austro-Hungarian Empire in 1918, the Ukrainian territory that was under the Austrian rule proclaimed a Western National Ukrainian Republic, a State which had to be incorporated into the Ukrainian National Republic with Kiev as capital.

From the East a huge Bolshevik army was marching upon Ukraine. A Bolshevik-Ukrainian war began that engaged every bit of our energy.

At the same time Bolsheviki were also threatening Poland in the North. In about March, 1919, a 100,000 strong Polish army, under the command of General Haller, was organized and equipped in France with American help against Bolsheviki. This army was given to the Polish Government with special instructions and command to use it only and exclusively against Bolsheviki. But the aggressive plans of Poland seemed to overcome any gentlemanly instincts that anybody could think Poles to possess.

The Polish Government under the pianist Ignace Paderewski and his associate Grabski at the head, used the instructions of the Allied Powers about Haller's army as a usual scrap of paper into the wastebasket and turned the whole army against the Ukrainians, who were engaged in the struggle with Bolsheviks.

These Poles are lucky, they get away with murder. France and America saw this mean Polish trick, but didn't want to bother. It was very hard for Ukrainians to fight on two fronts. As a consequence we had to liquidate the Polish front altogether in June, 1919, transfering the whole strength against Bolsheviki. In the meantime, while the Ukrainians had to fight on two fronts, Bolsheviki advanced as far as the Proskuriw-Kamenetz-Podolski line. After the liquidation of the Polish front by the Ukrainians the Poles advanced and occupied the Western Ukraine up to the river Zbrucz. The Ukrainian army advanced against Bolsheviki and in a short time, August 29, marched into Kiev on the Dnieper River, the capital of Ukraine.

The Poles didn't stop on the Zbrucz river, they marched east right toward the heart of Ukraine. At the same time the Russian monarchist army under the command of General Denikin, a favorite of the Allied Powers, was advancing from Odessa north and west.

The Ukrainian army found itself in a very critical situation. The Bolsheviks from the east and north, Denikin's army from east and south, and the Polish army from west. This was the so-called "triangle of death." Epidemic of typhoid fever broke out, no medical supplies, every third man dead from typhoid, cold winter, barefooted and only in rags, hardly anything to eat. We couldn't stand such conditions any longer, the rest of the once brave and strong army had to be dissolved.

On our way home, although defenseless and sick, we were rounded up by the well fed and equipped Polish army (France backing up the whole system), and thrown into confinement, into lousy barracks as criminals. We were treated with such brutality that it would require a whole volume to give a mere description of the conditions. A number of our soldiers who cannot return to their homes on account of Bolsheviki in their homeland are up to this time retained in the barracks as aliens.

Can you beat the Poles publicly pointing their bloody fingers on us accusing us of Bolshevism? We might forgive, but not forget.

PAUL RAZNIW.

(The Philadelphia Record, December 31, 1930)

У школі.

Учитель: Івась. Капустник! Перестань бавитися!

Ученик: Я не бавлюся! Навіть не маю нічого до забави.

Учитель: То бодай відложи це на бік.

Лев Ясінчук.

ЗАТРІВОЖУЮЧІ ОБЯВИ

Дивовижно воно **звучить,** коли сказати, що в Галичині шаліла **пацифікація — „успокоєння"**. Та гірка дійсність говорить, що вона скажено шаліла, як морський гураган. **Та** не покінчилася. Затягається хронічно, хоч на разі не **так** масово, як це було **дотепер.** Упало жертвою чимало чесних, хоч невинних одиниць, пропало й знищено чимало приватного й громадського майна, перестало існувати чимало українських установ, підірвано природний розвиток українського життя та спинено може на десятки років. Де в нас та сила, щоб швидко поставила все на місці! Упоставити **давнє** на місці, — це ще не поступ. Треба вияву незвичайної енергії, запопадливости, а передівсім **здорового розуміння умовин, які двигають націю,** щоб з того занепаду вийти нам не тільки ціло, але побідно; щоб нам не загинутися поміж чужими, неприхильними народами, які роєм укрили нашу землю.

Та поміж усіх наших утрат, які в останніх часах поніс український нарід у Галичині, найбільшою втратою являється та, яку понесла „Рідна Школа". Пятьдесять років складала вона камінчик до камінчика, добутий за народню кервавицю, пятьдесять років учила нарід, що підставою національного розвитку, — це своя **рідна** по дусі й по формі **українська школа.** Пятьдесять років творила народові такі школи, наскільки на це вистарчали її сили. Добутки були — як на наші відносини — величаві. Навіть села зароїлися від української дітвори, що йшла під захист „Рідної Школи". Всі українські інституції пересвідчилися, що їх власна розбудова залежить від того, чи „Рідна Школа" охоронить українську молодь від винародовлення. Ввесь нарід навчився обєднуватись коло такої наскрізь ідейної справи, як справа національного виховання. Ввесь нарід навчився приносити для неї жертви. Це цінний капітал, на якому можна в будучности будувати.

Ця перемина, яка на протязі останнього пятьдесятьліття пройшла в душах українського народу, затрівожила тих, які з давен-давна на всіх роздорожах голосять, що „нема України". Але їхній голос уже був заслабий. Українство вилазило з кожної грудочки чорної землі, з кожної каменичної нори в місті, зза кожної лісової деревини. Треба було його припинити, а коли вдасться, то й знищити. І почато.

Та коли **перемішано ріжні роди збіжа в селянській коморі й облито нафтою, то цим** тільки **спричинено голод даної родини. Коли порозкидано товари в кооперативі, то тим** нанесено членам **матеріяльну** руїну. Коли знищено кількадесять будинків ріжних установ, то спаралізовано дальше організування на якийсь час. Коли висаджено у воздух памятники визвольної боротьби, то тим видано свідоцтво крайної дикости руїнників. Але, — коли нищено **українські школи** нашого всенароднього товариства, то підривано розвиток українського народу в самому корені. Немовби хто хапав за ноги ввесь нарід і здержував його в безконечному поході.

А хтож тоді має відбудувати другу історичну Велику Руїну!

Великий жах усіх нас тут огортає на згадку, як продумано й уперто ведеться дальше діло знищення. Понищено кілька будинків „Рідної Школи", позакривано 4 школи, розігнано поверх 1,000 українських дітей, полишено на вулиці кількадесять таких громадян — учителів, які десятками літ у голоді трудилися для того, щоб з української молоді виростали смілі, ідейні борці. Решткн державних українських шкіл нищиться в останніх днях цим, що масово переноситься українських учителів на захід, а то й звільнюється зі служби. В неділю, 7. грудня 1930, проголошено президентський декрет, **яким стабілізується на сім років такий стан державного українського шкільництва, який є сьогодня!** Це жахливе!

Якраз у році свого Пятьдесятьліття ладилася „Рідна Школа" спонукати український нарід до ще більше **масового вияву волі народа** за українську школу, як це було в 1925 р. Плянувалося перевести масовий т. зв. шкільний плебісцит, використовуючи польський шкільний закон. Немов прочуваючи цю підготовку, польський уряд видав декрет із *силою* закона, яким закріплюється теперішній стан.

Треба за всяку ціну дійти до української школи іншим шляхом: **творенням приватних шкіл з боку „Рідної Школи".** На це треба великанських сум гроша, ще більшої жертвенности. Вона конечна.

В теорії має український нарід повне право дбати про удержання свого приватного шкільництва. На ділі—це право в теперішньому часі не до виконання. З року на рік одержувала „Рідна Школа" великі суми від українського громадянства з нагоди Різдва. Це т. зв. „дар на коляду". Згодом заборонювала влада збірку цього дару без дозволу влади, але на домагання „Рідної Школи" давала такий дозвіл з усякими обмеженнями. Цього року в пятьдесятьлітній ювилей, коли „Рідна Школа" мала повні вигляди зрушити ціле українське суспільство до масової видатної жертвенности, адміністраційна влада заявила, що на збірку дару на коляду „Рідній Школі" **дозволу нема й не буде,** бо це „виленґария" (гніздо) саботажистів і бандитів!

Знівечені всі наші надії, підтята установа в корені. Може впасти, якщо еміграція не зорієнтується як слід в тих **основах, що дають початок усякій організованій праці. Зрілий нарід не може йти лише за голосними кличами, а відвертати очі від головних, основних справ.**

Будьмож зрілим народом усюди, де живемо: на рідній землі, чи на заморських фабриках та преріях. В таких хвилях як теперішня, ані нужда, ані *голод,* ані *холод* не може бути причиною до відмови помочі там, де загрожене існування нації.

Учитель: Діти, коли я бачу, як хтось немилосердно бє на вулиці осла, а я йому в тому перешкоджу, або й навіть скажу арештувати його, то як називається та чеснота?

Ученик: Любов ближнього.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за грудень 1930 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	410.27	140.	64.39
2.	205.25	141.	34.79
3.	89.02	142.	138.80
4.	96.24	143.	29.61
5.	101.95	144.	34.76
6.	34.98	145.	56.24
7.	224.67	146.	159.17
8.	199.19	147.	426.39
9.	147.60	148.	15.94
10.	168.99	149.	39.35
11.	4.99	150.	23.11
12.	121.68	151.	91.64
13.	47.62	152.	71.63
14.	99.61	153.	12.21
15.	30.07	154.	49.24
16.	47.05	155.	367.71
17.	32.39	156.	127.72
18.	123.19	157.	28.65
19.	12.72	158.	9.22
20.	145.67	159.	74.30
21.	81.20	160.	80.04
22.	97.95	161.	139.90
23.	45.79	162.	47.97
24.	123.17	163.	96.15
25.	43.88	164.	86.29
26.	27.16	165.	116.96
27.	55.07	166.	15.17
28.	148.00	167.	58.23
29.	160.48	168.	177.11
30.	80.46	169.	53.12
31.	137.01	170.	199.39
32.	38.01	171.	42.24
33.	80.65	172.	29.53
34.	129.72	173.	32.73
35.	25.66	174.	23.11
36.	91.72	175.	128.94
37.	70.29	176.	59.07
38.	248.37	177.	73.02
39.	134.86	178.	49.17
40.	33.88	179.	181.93
41.	29.82	180.	6.86
42.	126.64	181.	145.04
43.	62.99	182.	136.21
44.	156.74	183.	118.98
45.	199.02	184.	8.53
46.	40.49	185.	102.68
47.	51.82	186.	63.31
48.	62.48	187.	48.60
49.	21.14	188.	35.39
50.	36.11	189.	26.82
51.	52.36	190.	28.97
52.	47.24	191.	82.44
53.	68.30	192.	77.28
54.	20.09	193.	150.26
55.	85.96	194.	18.03
56.	165.54	195.	41.26
57.	122.49	196.	44.13
58.	103.51	197.	36.67
59.	149.64	198.	61.67
60.	20.33	199.	8.80
61.	67.59	200.	85.28
62.	63.01	201.	55.22
63.	232.76	202.	46.16
64.	79.58	203.	82.94
65.	296.26	204.	132.45
66.	114.98	205.	24.20
67.	143.17	206.	352.49
68.	39.41	207.	61.94
69.	91.50	208.	38.26
70.	274.05	209.	110.09
71.	12.15	210.	36.09
72.	57.00	211.	135.56
73.	89.05	212.	38.76
74.	60.57	213.	297.61
75.	114.97	214.	55.51
76.	263.66	215.	36.99
77.	77.49	216.	45.99
78.	156.17	217.	335.37
79.	3.81	218.	291.63
80.	47.44	219.	54.64
81.	142.77	220.	154.93
82.	66.81	221.	381.77
83.	99.95	222.	18.12
84.	35.65	223.	202.68
85.	109.99	224.	2.85
86.	215.33	225.	33.00
87.	110.73	226.	17.15
88.	7.78	227.	88.78
89.	18.05	228.	55.91
90.	216.77	229.	188.61
91.	242.80	230.	258.99
92.	17.28	231.	56.96
93.	52.87	232.	61.68
94.	224.28	233.	55.03
95.	57.67	234.	142.19
96.	179.20	235.	126.80
97.	88.80	236.	134.10
98.	133.42	237.	182.41
99.	167.52	238.	71.47
100.	70.44	239.	207.92
101.	61.38	240.	13.09
102.	384.01	241.	82.21
103.	107.01	242.	134.19
104.	216.28	243.	95.58
105.	175.97	244.	24.57
106.	220.70	245.	146.58
107.	57.25	246.	39.94
108.	93.36	247.	243.42
109.	122.86	248.	50.94
110.	28.15	249.	33.93
111.	48.23	250.	19.20
112.	174.49	251.	139.87
113.	86.19	252.	74.45
114.	60.45	253.	77.04
115.	23.19	254.	101.55
116.	70.51	255.	87.22
117.	79.53	256.	38.49
118.	67.80	257.	50.04
119.	33.29	258.	44.12
120.	148.42	259.	160.26
121.	101.09	260.	27.10
122.	54.09	261.	14.14
123.	152.01	262.	47.18
124.	105.27	263.	71.24
125.	20.48	264.	25.55
126.	82.51	265.	37.15
127.	121.93	266.	83.28
128.	67.21	267.	62.02
129.	36.09	268.	72.38
130.	242.41	269.	33.87
131.	39.96	270.	161.65
132.	135.89	271.	57.15
133.	184.87	272.	8.03
134.	68.19	273.	126.46
135.	101.58	274.	153.93
136.	166.39	275.	96.72
137.	177.52	276.	482.87
138.	56.74	277.	91.47
139.	82.00	278.	53.60

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
279.	7.14	338.	248.60
280.	107.83	339.	93.17
281.	30.66	340.	23.18
282.	204.86	341.	90.95
283.	111.95	342.	218.39
284.	23.41	343.	36.33
285.	27.04	344.	49.28
286.	74.87	345.	133.25
287.	11.13	346.	25.83
288.	196.32	347.	64.93
289.	38.81	348.	8.43
290.	55.24	349.	103.13
291.	29.46	350.	85.99
292.	312.61	351.	38.19
293.	41.25	352.	86.48
294.	46.57	353.	20.36
295.	196.88	354.	32.83
296.	229.65	355.	51.69
297.	17.74	356.	26.59
298.	52.79	357.	37.46
299.	78.58	358.	62.02
300.	300.12	359.	28.69
301.	111.99	360.	79.63
302.	5.37	361.	379.81
303.	65.15	362.	27.82
304.	59.74	363.	135.79
305.	83.59	364.	268.75
306.	30.75	365.	108.07
307.	37.81	366.	17.10
308.	116.54	367.	250.81
309.	43.99	368.	18.87
310.	51.68	369.	141.70
311.	22.03	370.	205.32
312.	59.43	371.	122.00
313.	65.08	372.	32.25
314.	10.86	373.	27.08
315.	15.89	374.	19.55
316.	237.11	375.	51.15
317.	80.11	376.	20.87
318.	118.18	377.	10.26
319.	35.88	378.	16.84
320.	94.07	379.	46.98
321.	124.04	380.	19.53
322.	42.63	381.	38.17
323.	51.40	382.	28.30
324.	116.99	383.	97.92
325.	69.67	384.	113.58
326.	150.18	385.	194.32
327.	46.76	386.	14.99
328.	22.07	387.	7.16
329.	21.00	388.	195.13
330.	70.97	389.	46.56
331.	53.46	390.	25.50
332.	67.91	392.	18.48
333.	104.44	393.	30.82
334.	190.12	396.	78.39
335.	57.21	400.	62.92
336.	190.46	401.	30.21
337.	20.09		

З місячних вкладок старих родів обезпечення і календар на 1931 рік $37,013.03

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
5.	2.04	181.	2.68
7.	3.19	183.	7.25
10.	1.16	185.	1.72
14.	13.77	191.	1.71
16.	2.31	195.	6.59
23.	1.34	196.	11.67
25.	18.43	204.	20.58
26.	4.45	206.	19.03
28.	1.24	213.	19.90
29.	9.69	217.	34.19
31.	9.29	218.	3.19
34.	4.22	221.	7.60
37.	2.14	223.	4.16
38.	7.88	229.	3.68
42.	4.15	234	4.15
44.	6.56	235.	2.37
47.	3.23	237.	6.89
56.	12.99	239.	45.19
57.	1.26	242.	12.17
58.	4.27	243.	6.64
59.	9.91	245.	11.45
63.	3.24	246.	1.29
64.	5.12	247.	12.66
65.	25.21	248.	2.08
66.	1.83	252.	1.61
67.	2.68	253.	2.29
70.	7.63	266.	9.48
74.	4.15	267.	12.30
75.	1.66	271.	5.98
76.	1.85	276.	12.62
78.	8.84	277.	1.45
83.	12.50	278.	1.35
84.	2.41	281.	22.64
85.	4.17	284.	3.69
87.	24.05	292.	22.61
91.	2.77	295.	16.91
92.	2.52	301.	17.65
94.	26.49	308.	6.08
97.	25.54	309.	7.26
100.	12.62	313.	2.91
102.	21.70	322.	2.03
106.	3.26	323.	4.19
110.	2.17	326.	13.22
112.	7.35	333.	2.45
113.	2.15	334.	2.47
115.	2.45	336.	9.48
117.	5.81	337.	1.16
122.	5.90	338.	5.15
127.	5.13	344.	4.48
130.	13.12	345.	4.15
131.	6.44	346.	2.51
133.	4.97	349.	4.17
137.	4.15	350.	1.70
141.	2.83	351.	2.16
142.	2.37	357.	14.43
143.	2.57	361.	56.55
144.	15.12	363.	7.21
145.	4.15	366.	4.73
146.	6.66	367.	7.67
147.	25.04	369.	3.23
151.	5.93	371.	10.82
152.	1.45	372.	20.84
155.	4.15	382.	6.93
160.	47.95	383.	10.54
163.	12.82	385.	12.44
167.	4.25	387.	6.80
168.	2.37	388.	5.19
174.	6.46	389.	2.16
177.	21.45	390.	6.63
179.	7.59	391.	45.32

З місячних вкладок нових родів обезп.	$1,233.04
Разом від членів	$38,246.07
Процент від бондів	1,942.37
Процент від моргечів	7,494.55
Процент з банків	2,092.52
Свобода зворот податку і рент	7,048.22
Адмін. фонд процент від грошей, вложених у власний дім	5,000.00
Обниження оцінки реальности	2,000.00
Сплати моргечів	3,931.65
Сирітські части по бл. п.:	
в. 44 Ґурський Андрій	600.00
в. 58 Демкович Іван	200.00
в. 60 Олійник Ева	250.00
в. 334 Гомзяк Теодор	200.00
в. Ковталюк Марія	400.00
Разом	$69,405.38

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Дзьобко Петро	1,000.00
в. 14 Яцишин Михайло	1,000.00
в. 44 Ґурський Андрій	1,000.00
в. 58 Диткович Іван	500.00
в. 60 Олійник Ева	500.00
в. 64 Пачковська Марія	500.00
в. 65 Левшун Іван	1,000.00
в. 67 Скіба Іван	1,000.00
в. 78 Маційовський М.	1,000.00
в. 85 Пстрак Анастазія	750.00
в. 95 Прус Василь	300.00
в. 99 Рутько Феня	250.00
в. 103 Сквір С. Антін	500.00
в. 113 Коперак Іван	1,000.00
в. 126 Грисяк Теодор	1,000.00
в. 133 Слиш Микола	500.00
в. 168 Квасниця Гр.	500.00
в. 169 Мрочко Василь	750.00
в. 170 Дедик Григорій	1,000.00
в. 193 Гайдук Михайло	750.00
в. 209 Ґінда Варвара	1,000.00
в. 213 Павлюк Марія	500.00
в. 238 Селінська Альб.	500.00
в. 247 Білецька Юлія	500.00
в. 325 Яцишин Іван	500.00
в. 334 Гомзяк Теодор	500.00
в. 334 Ковталюк Марія	1,000.00
в. 360 Кретович Кость	1,000.00
в. 361 Цільник Василь	750.00
в. 382 Яцила Марія	1,500.00

Запомоги з фонду запомогового:

в. 2 Лопух Юрій	50.00
в. 4 Крайницька Анна	50.00
в. 18 Ґвут Іван	50.00
в. 51 Кухар Теодор	50.00
в. 53 Вах Лев	50.00
в. 64 Похмурський П.	75.00
в. 72 Ольхова Анна	25.00
в. 107 Бек Антін	25.00
в. 108 Фурґалець Андрій	50.00
в. 159 Камінський Іван	50.00
в. 177 Лаврів Марія	25.00
в. 209 Місяк Петро	50.00
в. 212 Бурка Анастазія	50.00
в. 217 Дзиндза Панько	50.00
в. 247 Білик Йосиф	50.00
в. 276 Васильчик Іван	100.00
в. 280 Гасай Петро	50.00
в. 291 Дяк Володимир	75.00
в. 301 Петрина Анна	50.00
в. 326 Прокоп Петро	50.00
в. 333 Орисяк Анна	25.00
в. 334 Юрчишин Василь	50.00
в. 334 Запоточний Йос.	50.00
в. 361 Придивус Теодор	100.00
в. 365 Сухина Андрій	50.00
в. 367 Федик Дмитро	50.00
в. 367 Будняк Тимофій	50.00
в. 367 Гнатів Дмитро	75.00
в. 371 Романків Григ.	75.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

в. 106 Суханич Іван	63.05
в. 124 Цап Юрко	472.00
в. 221 Грабик Михайло	721.00
в. 247 Шмілик Дмитро	100.00
в. 339 Данилкевич Іван	537.60
в. 344 Кава Яків	1,000.00

Виплати з фонду народного:

в. 175 Шеремета Юлія, зворотна степендія	200.00

Виплати з фонду резервового:

Процент на бондах Линдгорст, Н. Дж.	275.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	4,018.80
Свобода за календар на 1931 рік	4,124.70
Процент і сплата частини довгу від реальности до фонду резервового	7,000.00
Платня гол. уряду	580.00
Бонди гол. уряду	281.25
Гол. лікар за квартал	37.50
Видатки канцелярійні	29.97

Інвестиції готівки:

Інвестиції готівки в моргечах і бондах	152,534.00
Разом	$196,074.87

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. листопада остала	$550,363.41
Прихід за грудень	69,405.38
Разом	$619,768.79
Розхід за грудень	196,074.87
Готівка з кінцем міс. грудня 1930 остає	$423,693.92

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$423,693.92
Моргечі	1,348,511.00
Бонди	563,855.50
Реальність	123,000.00
Разом	$2,459,060.42

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,785,758.96
„ резервовий	349,196.61
„ запомоговий	74,580.02
„ адміністрац.	18,982.63
„ народний	7,975.68
„ конвенційний	19,320.75
„ сирітський	203,245.77
Разом	$2,459,060.42

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за грудень 1930 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	25.88
2.	19.80
3.	12.15
4.	2.70
5.	6.30
6.	2.25
7.	24.30
8.	18.45
9.	47.70
10.	4.72
12.	2.25
13.	5.65
14.	1.60
15.	3.45
16.	9.00
17.	4.50
18.	9.00
20.	6.55
21.	9.23
22.	16.20
23.	3.38
24.	16.90
25.	2.50
26.	4.50
27.	2.50
28.	23.40
29.	22.30
30.	8.80
31.	16.20
33.	4.05
34.	23.40
35.	2.50
36.	75
38.	17.80
39.	11.02
40.	4.75
41.	1.15
42.	9.00
43.	4.05
44.	20.48
45.	13.95
46.	1.15
47.	2.05
48.	6.30
50.	5.90
51.	1.13
52.	75
53.	6.53
54.	3.60
55.	19.80
56.	23.18
57.	9.45
58.	12.15
59.	13.75
60.	1.35
61.	4.05
62.	7.00
63.	18.23
64.	7.45
65.	34.00
66.	1.58
67.	15.98
68.	1.80
69.	4.28
70.	18.68
71.	25
72.	8.55
73.	9.00
74.	1.60
75.	15.10
76.	28.80
77.	7.20
78.	3.60
80.	3.80
81.	6.75
82.	8.80
83.	14.40
85.	16.45
86.	12.15
87.	16.90
88.	65
89.	4.35
90.	24.55
91.	25.65
93.	3.15
94.	15.75
95.	9.25
96.	19.80
97.	25.20
98.	4.05
99.	20.80
100.	5.40
102.	38.25
103.	6.50
104.	18.25
105.	12.85
106.	6.30
107.	8.85
108.	8.35
109.	13.28
112.	20.75
113.	4.73
114.	8.10
115.	90
116.	11.25
117.	2.90
118.	2.05
120.	18.00
121.	14.70
122.	25
123.	11.25
124.	14.65
126.	2.70
127.	12.18
128.	9.60
129.	2.25
130.	10.80
131.	8.00
132.	16.65
133.	9.45
135.	5.20
136.	21.83
137.	25.43
139.	4.73
140.	6.55
141.	2.93
142.	11.25
144.	3.40
145.	2.70
146.	15.30
147.	58.73
148.	4.05
149.	8.69
150.	1.65
151.	7.20
152.	3.91
155.	45.25
156.	14.85

Відділ	Заплатив
158.	90
159.	10.58
160.	9.65
161.	11.30
162.	3.20
163.	8.10
164.	9.75
165.	2.45
166.	1.58
167.	6.98
168.	24.10
169.	2.05
170.	13.50
171.	25
172.	2.05
173.	5.40
174.	3.60
175.	8.55
176.	4.10
177.	5.00
179.	22.50
181.	9.00
182.	8.55
183.	3.20
185.	6.55
187.	90
188.	4.30
189.	2.70
191.	6.98
192.	8.80
193.	10.15
196.	3.60
197.	90
198.	3.15
200.	9.70
201.	6.60
203.	5.85
204.	14.30
205.	5.00
206.	42.08
207.	6.30
208.	2.90
209.	9.45
210.	3.40
211.	7.70
212.	2.55
213.	23.20
214.	9.45
217.	32.40
218.	33.30
219.	4.73
220.	19.15
221.	18.25
223.	33.10
224.	75
226.	1.80
227.	7.20
228.	4.35
229.	15.75
230.	28.58
231.	7.35
232.	6.30
233.	68
234.	25.85
235.	7.65
236.	6.10
237.	17.80
238.	2.95
239.	29.48
240.	1.00
241.	8.32
242.	14.65
243.	16.43
244.	3.85
245.	9.85
246.	4.73
247.	27.25
248.	3.15
250.	1.35
251.	11.70
252.	7.90
253.	6.08
254.	3.60
255.	5.20
256.	45
257.	3.15
258.	4.55
259.	16.65
260.	1.35
261.	1.15
262.	5.85
263.	8.85
264.	7.20
265.	2.25
266.	5.63
267.	6.10
268.	7.43
269.	3.55
270.	17.80
271.	4.05
273.	13.10
274.	10.80
275.	7.45
276.	68.85
277.	4.73
278.	9.00
280.	3.15
281.	2.48
282.	30.20
283.	8.10
284.	1.80
285.	2.25
286.	4.28
288.	22.73
289.	6.52
290.	4.30
292.	26.10
293.	2.05
294.	5.18
295.	36.10
296.	18.70
297.	3.60
298.	5.20
299.	4.95
300.	16.45
301.	11.50
302.	75
303.	2.05
305.	5.65
306.	1.15
307.	2.95
308.	12.85
309.	4.50
310.	4.95
312.	9.45
313.	50
314.	1.60
316.	23.85

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
317.	12.85	354.	2.70
318.	11.93	355.	4.28
319.	25	356.	1.15
320.	7.90	357.	3.85
321.	18.45	358.	4.75
322.	2.95	359.	3.83
323.	10.65	360.	12.60
324.	9.50	361.	27.25
326.	13.50	362.	8.10
327.	3.85	363.	19.80
328.	2.70	364.	22.95
329.	50	365.	11.50
330.	2.95	366.	4.45
331.	6.75	367.	16.50
332.	8.55	369.	20.25
333.	8.30	370.	10.90
334.	13.95	371.	12.85
335.	5.20	373.	1.80
336.	20.70	374.	3.60
337.	1.40	375.	3.60
338.	24.30	377.	50
339.	12.83	378.	1.80
340.	3.40	379.	5.85
341.	9.90	380.	4.73
342.	29.25	381.	4.05
343.	3.40	383.	10.80
344.	4.73	384.	16.20
345.	13.75	385.	22.95
346.	5.20	386.	50
347.	5.40	388.	14.65
349.	11.70	389.	2.02
350.	2.03	396.	13.05
351.	3.15	400.	17.00
352.	9.45	401.	4.05

З місячних вкладок	$3,428.03
Процент з банків	582.87
Процент від моргечів	150.00
Процент від бондів	75.00
Разом	$4,235.90

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

в. 7 Сухиня Юлія	130.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	248.00
Видатки канцелярійні	10.00
Разом	$388.00

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. листопада остала	$131,416.66
Прихід за грудень	4,235.90
Разом	$135,652.56
Розхід за грудень	388.00
Готівка з кінцем міс. грудня 1930 остає	$135,264.56

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$135,264.56
Моргечі	51,130.00
Бонди	52,150.00
Разом	$238,544.56

Стан довжний:

Фонд посмертний	$169,008.73
„ адміністрац.	69,535.83
Разом	$238,544.56

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

Галька Дністрова.

ПОЛЯКАМ.

В Галичині села невеселі. Білі тіни хат почорніли, бузьки зі своїх вигідних гнізд відлетіли, бо вже не стало терпцю слухати того, що в хатах коїться.

Зелені верби повсихали, вітри їх віття поламали. А плакучі берези ще нижче в каламутну воду гильки поспускали і плачуть, — вони не знають інакше.

Лише дуби стоять і невпинно шумлять, наче шумом своїм хочуть небо проламати і до Всевишнього скаргу післати: на Ляхів, на дикунів, на варварів.

Ляхи! Чогож ви хочете?

Чи мало ви натерпілися в неволі? Чи рабські ваші душі, діставшися на волю, хочуть поневолити дітей вільних козаків?

Чи памятаєте Жовті Води, Пилявці, Білу Церкву, Корсунь, Зборів? Чи вже забулось давне лихоліття?

Не зломить буря кремезного дуба, не поневолить ніхто дітей вільних козаків, — бо в їхній крові кружляє сила Чорного моря, буйність широких степів, нестримна воля Дніпра-Славутиці та бистрого Дністра.

Хай Европа дивиться спокійно на муки безборонних, хай дипльомати стережуть своїх гнізд...

Творіть, Ляхи, нову Голгофту!

Настане буря. З крови невинних Галичини - Голгофти повстануть нові месники. Буде новий Перебийніс, новий Залізняк та Ґонта, новий Хмельницький повстане.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БОФАЛО, Н. Й.

Листопадове Свято.

Дня 7 грудня відбулося в нас Листопадове Свято, а разом з тим і протестаційне віче проти ляцьких звірств у Галичині. Одне протестаційне віче відбулося тут раніше, влаштоване спільно місцевими „оборонцями" та греко-католицькими священиками, які не допустили до участи в протестаційному комітеті представників української православної парохії. Про це віче місцева польська ґазета з радістю писала, що Українці сварилися самі поміж собою.

Нема що Полякам журитися тим вічем, бо на нім нападали не стільки на Польщу, як на українських національних провідників в Америці та на організації, які не йдуть на поводі „Оборони України", чи на поводі католицьких клерикалів.

Щоби трохи піднести українську громаду в Бофало на дусі, українська православна парохія вирішила влаштувати листопадове свято й протестаційне віче. На віче були запрошені всі Українці Бофало й околиць. І треба сказати, що, не зважаючи на неприятливу дощеву погоду, простора церковна галя була виповнена по береги, а декому навіть довелося вернутися до дому, бо не могли втиснутися до галі.

Святочний день памяти Першого Листопада разпочався урочистою Службою Божою, яку відправив місцевий парох о. І. Савчук. Саме свято почалося вечірнею та панахидою по поляглих українських героях за волю України. Серед церкви була влаштована й гарно прикрашена могила „Невідомого Українського Стрільця". По панахиді в церковній галі розпочався концерт, на якому співав хор в шіснайцять співаків, що прибув з Клівленду, а також новий церковний хор, який щойно два тижні зорґанізував о. І. Савчук. Службу Божу, а також вечірню й концерт прекрасно проспівали клівлендські співаки.

Ця шіснацятка є лише одна третина великого й славного клівлендського хору, яким проводить відомий український співак Г. Павловський, бувший член капелі Кошиця. Знаменито зіспівана шіснацятка з гарними голосами всіх чарувала своїм співом. Так само дуже гарно випали й сольові виступи окремих членів хору. Хор приїхав в таку далеку дорогу, поверх 200 миль, власними автами, не жалуючи ні часу, ні труду, щоби допомогти своїм братам відсвяткувати велике національне свято як найкраще. Велику роботу цим зробили клівлендські співаки та їх діріґент п. Г. Павловський, що відступив їх зі свого хору. Вони показали, як Українці мусять пособляти один другому й які успіхи можна осягнути спільними силами на ріжних ділянках української національної роботи.

Люде не хотіли хору відпускати зі сцени й після кождого виступу доводилося хорови повторювати, або додавати по кілька нових пісень. Так саме й солістів не пускали зі сцени так довго, поки в них вистарчало сили співати. Бофальські Українці не памятають, щоби в них колинебудь було таке урочисте свято й щоби вони чули такий чудовий український концерт, який відспівала шіснацятка з Клівленду. Бофальський молодий хор також показав, що під умілим проводом о. І. Савчука з нього скоро виробиться гарний хор і тоді він зможе також пособляти ближчим громадянам уряджувати свої свята, як тепер їм пособили Клівлендці.

Святочну і протестаційну промову виголосив гром. В. Кедровський. В більше ніж годинній промові бесідник розповів про значіння дня Першого Листопада, як дня воскресення українського народу до державно політичного життя й до боротьби за власну державу. Протестуючи проти польських звірств у Галичині, промовець схарактеризував їх як вислід переляку Ляхів перед усе зростаючою силою українського націоналізму та страху, що вже надходять часи, коли скінчиться панування Ляхів над українським народом. Бесіду промовця присутні стріли з великим одушевленням і піднесенням. Одноголосно ухвалили протестаційні резолюції і перевели збірку на дальшу визвольну боротьбу.

По богослуженню і по концерті в галі відбулася гостина, уряджена для співаків з Клівленду та для гостей. Вся громада залишилася піднесеною на дусі й з новою силою та новим запалом береться до дальшої праці на національному полі. А роботи в нашій місцевости та околиці дуже багато, бо від довшого часу національна нива тут лежить облогом.

Бофалець.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

Отсим подаємо до відома річний звіт Тов. „Дністер", від. 361 У. Н. Союза в Ню Йорку, Н. Й.

Прихід за рік 1930:

Вкладки до У. Н. Союза і календарі	$4,684.80
Вкладки до Товариства	2,925.55
Дохід з підприємств Тов.	3,323.15
За тікети з концерту Романа Придаткевича	126.00
За тікети з народних свят	187.00
Жертви на Рідну Школу в Галичині	40.05
Коляда на Рідну Школу в Галичині і в місцевости	213.80
За розмет лікаря Тов.	299.71
Процент з банку	170.25
Сплата позички	10.00
Жертви з бенефіту	56.00
Зворот депозитів	94.45
Процент від позичок на членах	12.32
На шери Нар. Дому	282.00
Готівка з року 1929	1,138.93
Разом	$13,564.01

Розхід за рік 1930:

За розмет до У. Н. Союза враз з Молод. Деп.	$4,800.14
За календарі У. Н. С.	58.08
Бенефіт членам	2,040.00
Посмертне і кошти похорону	240.50
Платня уряду Тов. за рік 1929 і 1930	317.50
За тікети з чужих підпри- За тікета з чужих підприємств	314.50
Купно шерів Земельного Банку у Львові	30.00
Кореспонденція Тов.	83.10
Оголошення в часописах	40.00
Купно шерів в Нар. Домі	420.00
Видатки на пікніки 1 липня і 17 вересня	1,571.28
На народні цілі (Рідна Школа, У. В. О., Рідна Школа в місцевости)	368.56
Лікар Тов. за рік 1929 і 1930	357.00
Друки Товариства	260.75
Галя мітінґова за пів року	35.00
Сплата бонду касієра і забондовання урядників	300.00
Кошти організовання Молодечого Клюбу	19.85
Кошти представлень 16 лютого і 20 грудня	458.20
Кошти правні судові	94.10
Разом	$11,853.28

Зіставлення.

Прихід за 1930 рік	$13,564.01
Розхід за 1930 рік	11,853.28
Остає	$1,710.73

котрі находяться як слідує:

Вложено в Метрополітан Сейвінґ Бенк	$1,220.25
Готівка в банку на чековім конті	317.45
Готівка в касі Тов.	173.03
Разом	$1,710.73

Загальний стан каси Товариства:

Готівка в банку	$4,394.13
Готівка на чековім конті	317.45
Готівка в касієра	173.03
Позички на членах	488.64
На шерах в Нар. Домі	1,830.00
На шерах Земельного Банку у Львові	290.00
Інвентар Товариства	731.70
Довг на членах	1,041.01
Разом	$9,265.95

Загальний стан членів Товариства:

З кінцем 1929 року було членів	359
Вступило нових членів	26
Разом	385
В 1930 році суспендовано	21
Видано переступних листів	2
Померло	2
З кінцем 1930 р. є членів	360
З кінцем 1929 р. було дітей	89
Принято нових	13
Разом	102
В 1930 р. суспендовано дітей	9
Перейшло до повнолітних членів	1
З кінцем 1930 р. є дітей	92
Повнолітних членів	360
Разом членів	452

ЗА УРЯД ТОВАРИСТВА:
Ілія Гузар, голова; **Андрій Свитак**, касієр; **Мих. Боднар**, фін. секр.

ЗА КОНТРОЛЮ ТОВАРИСТВА:
Мафтей Ставчанський, д-р С. Демидчук, Петро Кучма.

ТАРЗАН СЕРЕД МАЛП. (36)

В хатині на березі присіли дві застрашені женщини. Муринка хлипала гістерично. У білої дівчини очи були сухі, але на її лиці видно було страх і вижидання чогось страшного. Вони чули з дикого праліса майже неустаючі реви. І тепер почули, немовби велике тіло напирало на стіну хатини.

Тихо. Потім Джейн почула виразно, як звіря на дворі нюхало коло дверий. Вони затряслися. Почулося легке шкробання — звір пробував силу входу. Потім Джейн побачила на тлі неба, освітленого місяцем, голову великої львиці. Її блискучі очи вдивлялися в неї з упертою жорстокістю.

Двацять мінут звірюка на переміну юхала то дерла двері пазурами. Потім вона навалилася всею своєю вагою на вікно, котрого рами вже були сильно спорохнавілі. Дівчина побачила, як частина віконниці подалася. Есмеральда зімліла. Перестрашені арештантки побачили велику лапу, потім голова львиці всунулася до кімнати.

Поволи могучий карк і плечі розсували рами вікна на боки. Дівчина встала, немовби в сні, шукаючи в своїм страху, щораз більше зростаючім, якого ратунку. Нагло, притиснувши руку до грудей, вона почула револьвер Клейтона. Вона скоро підняла його і потягнула за курок.

Блиснула полумінь і почувся рев болю. Сей гук почули Тарзан і Клейтон. Тоді Джейн зімліла. Але Сабор не погибла. Вона бачила свою жертву безсильну. Вона поволи далі перлася в отвір. На це Джейн знов отворила очи.

—o—